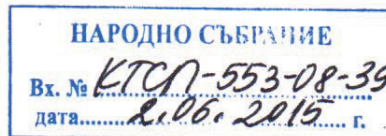

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Изх. № 02-20-6 #1

Дата 01.06.2015

ДО
Д-Р ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ТРУДА,
ДЕМОГРАФСКАТА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ПРИ 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш изх. № КТСП-553-08-39 от 27.05.2015 г.

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя № 554-01-101, внесен от Димитър Кирилов Байрактаров и група народни представители

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Във връзка с представения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя, Националният осигурителен институт изразява следното становище:

Предлаганите промени са свързани с разширяване на приложното поле на закона, като се предлага от фонд „ГВРС“ да се изплащат гарантирани вземания освен при несъстоятелност на работодателя, и за „присъдени с влязло в сила съдебно решение вземания, произтичащи от трудови правоотношения“, без по отношение на работодателя да е открито производство по несъстоятелност.

Законът за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя е приет от Народното събрание и обнародван в ДВ през май 2004 г., на основание и в изпълнение на Конвенция № 173 на Международната организация на труда относно защита на работниците в случай на несъстоятелност на работодателя (ратифицирана от НС през юни 2004 г. и в сила за България от 27.09.2005 г.) и Директива 80/987/ЕИО на Европейския парламент и на Съвета относно закрилата на работниците и служителите в случай на неплатежоспособност на техния работодател, кодифицирана с Директива 2008/94/ЕО от 22 октомври 2008 година.

Цитираните актове предвиждат въвеждане на гаранции за изплащане на трудови възнаграждения и обезщетения от специално създаден за целта фонд, но само и единствено в хипотезата на открито производство по несъстоятелност по отношение на работодателя. Предвид това, със закона към НОИ е създаден фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ като целеви фонд – за извършване на плащания на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя.

Българският ЗГВРСНР напълно съответства на международните и европейски норми в областта на социалната защита на трудовото възнаграждение и обезщетенията по трудовото правоотношение.

Съгласно съображение 3 от преамбюла на директивата, целта ѝ е да се осигури минимално ниво на защита на всички работници и служители в случай на неплатежоспособност на работодателя, като се отчита необходимостта от балансирано икономическо развитие в Общността. В този смисъл следва да бъде направена преценка дали

разширяването на приложното поле на закона не би довело до нежелани последици в насока злоупотреба с права от некоректни работодатели и увеличаване разходите на фонда, като последица от възможността работниците и служителите да имат право на гарантирано вземане и извън случаите на несъстоятелност на работодателя.

На следващо място, непрецизна и неясна е формулировката „присъдени с влязло в сила съдебно решение вземания, произтичащи от трудови правоотношения“, която е механично прибавена към отделни разпоредби на закона. Не е ясно от неизпълнението на кое задължение на работодателя е възникнало правото на „присъдените“ на работника или служителя вземания, за какъв период се отнасят същите, предприемани ли са други действия за тяхното удовлетворяване и има ли данни за пълното им или частично погасяване.

Предлаганата нова разпоредба на чл. 4, ал. 3 не съдържа регламентация на това кога са прекратени трудовите правоотношения с работниците, в полза на които са присъдени парични вземания. По този начин тези лица се поставят в по-благоприятно положение спрямо лицата с прекратени трудови правоотношения в хипотезата на открито производство по несъстоятелност на работодателя (чл. 4, ал. 1, т. 2).

Част от предложените нови разпоредби са вътрешно противоречиви. Например, чл. 22, ал. 3 (нова) предвижда следното: „Гарантираните вземания на работниците и служителите по чл. 4, ал. 3, са в размер посочен в изпълнителния лист за присъдени парични вземания и се определят ежегодно със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване“. Същевременно по отношение на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя законодателят е определил, че те са в размер на „последните шест начислени, но неизплатени месечни трудови възнаграждения ....., но месечно не повече от определения за тези случаи максимален размер на гарантираните вземания“.

Във връзка с обвързването на правото на гарантирани вземания за „присъдени с влязло в сила съдебно решение вземания, произтичащи от трудови правоотношения“ с издаването на изпълнителен лист, следва да бъде отбелязано, че в Гражданския процесуален кодекс законодателят е регламентирал работещ механизъм за събиране и удовлетворяване на паричните вземания посредством образуване на изпълнително производство пред държавен или частен съдебен изпълнител.

Извън изложеното, представеният законопроект не съдържа оценка на финансовите средства, необходими за прилагането на новата уредба, което е задължително изискване съгласно разпоредбата на чл. 28, ал. 2, т. 3 от Закона за нормативните актове.

Доколкото на надзорния съвет на фонд “ГВРС” са делегирани изрични правомощия по утвърждаване на основните насоки и плана за осигуряването със средства на фонда, както и по утвърждаването проекта на годишния бюджет на фонда и приемането на отчета за неговото изпълнение, считам за необходимо законопроектът да бъде разгледан и обсъден на заседание на НС на фонд “ГВРС”.

Поради изложените съображения, Националният осигурителен институт не подкрепя предложения законопроект за изменение и допълнение на Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя.

УПРАВИТЕЛ:

